

RP 112/2017 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 12 § i lagen om skatteredovisning och 124 § i inkomstskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om skatteredovisning och inkomstskattelagen så att utdelningen av samfundsskatt till respektive skattetagargrupp ändras.

Genom ändringarna av utdelningen kompenseras kommunerna genom samfundsskatten för de minskade inkomster som av sänkningen av klientavgifterna inom småbarnspedagogiken föranleder från och med 2018 så att utdelningen av samfundsskatt till kommunerna ökar och utdelningen till staten minskar i motsvarande grad.

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2018.

MOTIVERING

1 Nuläge

Intäkterna av samfundsskatten fördelas mellan staten och kommunerna enligt den utdelning som fastställs i lagen om skatteredovisning (532/1998). I bestämmelserna om utdelning i 12 § har det under de senaste åren gjorts ändringar som avsetts vara temporära. För att balansera upp kommunernas ekonomi höjdes kommunernas utdelning av samfundsskatten med 10 procentenheter för skatteåren 2009–2011. I enlighet med regeringsprogrammet främjades vidare kommunernas förmåga att klara av sina uppgifter och förpliktelser genom finansiering med egna skatteintäkter genom att kommunernas utdelning av samfundsskatten temporärt höjdes med fem procentenheter för skatteåren 2012 och 2013. Enligt det rambeslut som regeringen fattade i april 2012 förlängdes tiden för förhöjningarna även till skatteåren 2014 och 2015. Statens utdelning sänktes i motsvarande grad. Dessutom kompenserades kommunerna genom samfundsskatten fr.o.m. ingången av 2015 såväl för ändringar i skattegrunderna som för tilläggsåtgärder som syftar på aktivering av långtidsarbetslösa.

Intäkten av samfundsskatten och kommunernas andel av intäkten av samfundsskatten har under de senaste åren varit följande:

År	Debiterad skatt	Förändrings-% från föregående år	Kommunernas utdelning	Kommunernas andel av debiteringen
2009	4 339	-20,78	32,03	1 390
2010	4 711	8,57	31,99	1 507
2011	4 791	1,70	31,99	1 533
2012	4 663	-2,67	28,34	1 321
2013	4 640	-1,00	29,49	1 368
2014	4 412	-4,91	35,56	1 569
2015	4 477	1,47	36,87	1 651
2016*	5 699	27,30	30,92	1 762
2017*	5 424	-4,83	30,34	1 646

*Intäktskalkylerna för 2016 och 2017 är prognoser och baserar sig på en uppskattning av den allmänna ekonomiska utvecklingen samt företagens ekonomiska utveckling vid tidpunkten för överlämnandet av denna proposition. De kommer senare att justeras i enlighet med nya prognoser och uppgifter om utfallet. Vid ingången av 2014 sänktes samfundsskattesatsen från 24,5 procent till 20 procent, varvid kommunerna kompenserades för de förlorade skatteintäkterna.

Den enskilda kommunens utdelning av samfundsskatten bestäms enligt 13 § i lagen om skatteredovisning. Kommunens utdelning är medelvärdet av den utdelning som beräknats på basis av uppgifterna i de två senaste verkställda beskattningarna. Kommunens utdelning är den relativa andel som summan av företagsverksamhetsposten och skogsposten utgör av summan av motsvarande tal för samtliga kommuner.

Från 2017 är statens utdelning enligt den permanenta fördelningen av samfundsskatten 69,66 procent och kommunernas utdelning 30,34 procent. I andelarna ingår effekten av rundradioskatten för samfund, som trädde i kraft vid ingången av 2013 och ska redovisas till staten till ett belopp av drygt 20 miljoner euro.

2 Föreslagna ändringar

2.1 Regeringens proposition om ändringar i klientavgifter inom småbarnspedagogiken

Regeringen slog under ramförhandlingarna våren 2017 fast att avgifterna för småbarnspedagogik för familjer med små och medelstora inkomster samt för familjer som har fler än ett barn som deltar i småbarnspedagogik sänks som ett led i avvecklingen av flitfällorna. Sänkningen av avgiften görs så att bestämningsgrunderna för inkomsterna som används vid fastställande av avgifter ändras. I överensstämmelse med låginkomstgränsen höjs inkomstgränsen för det avdrag som görs från familjens inkomster och det andra barnets avgift sänks så, att det andra barnets avgift alltid är högst 50 procent av det första barnets avgift. De nya inkomstgränserna och avgiftsprocenterna hade bifogats regeringens beslut. I fråga om avgiftssänkningen utfärdas en separat regeringsproposition med förslag till lag om ändring av 5 och 8 § i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken (1503/2016). Klientavgifterna sänks med cirka 71 miljoner euro, vilket innebär att kommunernas inkomster minskar med motsvarande belopp. Regeringen har vid ramförhandlingarna våren 2017 beslutat att kompensera förlusten av avgiftsintäkter och volymökningen genom att genast från den 1 januari 2018 höja de nedre gränserna för fastighetsskatten med 25 miljoner euro, genom att rikta 60 miljoner euro mer i samfundsskatteintäkter till kommunerna och dessutom genom att höja statsandelen för kommunal basservice.

2.2 Lagen om skatteredovisning

Sänkningen av klientavgifterna inom småbarnspedagogiken kompenseras delvis genom att kommunernas utdelning av intäkten av samfundsskatten höjs med 60 miljoner euro. Kompensationen genomförs genom en ändring av utdelningen av samfundsskatten.

Det föreslås att 12 d § 1 mom. i lagen om skatteredovisning ändras så att kommunernas andel av samfundsskatteintäkten höjs med 1,01 procentenheter och statens andel sänks i motsvarande mån från och med skatteåret 2018. Det föreslås således att statens utdelning sänks från 69,66 procent till 68,65 procent och att kommunernas utdelning höjs från 30,34 procent till 31,35 procent.

2.3 Inkomstskattelagen

I 124 § 3 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) föreskrivs om inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund och väglag samt allmännyttiga samfund erhållit från en fastighet. I 3 mom. föreslås justeringar som motsvarar ändringarna i lagen om skatteredovisning. Inkomstskattesatsen för samfund som avses i 21 § 1 mom. i inkomstskattelagen höjs från 6,07 procent till 6,27 procent från och med skatteåret 2018.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Allmänt

Alla skatteintäktskalkyler har beräknats i enlighet med debiteringskalkylen för samfundsskatten vid tidpunkten för överlämnandet av lagförslagen. De faktiska effekterna framgår vid debiteringen av den slutliga samfundsskatten när beskattningen har slutförts vid utgången av oktober det år som följer på skatteåret.

3.2 Konsekvenserna från skatteåret 2018

Ändringen av kommunernas utdelning av samfundsskatten har beräknats som en relativ andel på 60 miljoner euro av det totala debiterade samfundsskattebeloppet under skatteåret 2018. Kalkylen för debiteringen av samfundsskatt under skatteåret 2018 är 5 917 miljoner euro. Då ökar höjningen av kommunernas utdelning av samfundsskatten med 1,01 procentenheter på skatteårsnivå 2018 kommunernas intäkter av samfundsskatten med 60 miljoner euro. Effekterna av skatteårsnivån under de följande åren beror på de totala samfundsskatteintäkterna. Under kalenderåret 2018 är effekterna av den höjda utdelningen för kommunernas kassaflöde cirka 53 miljoner euro, eftersom en del av samfundsskatten för skatteåret 2018 kommer in under kalenderåret 2019. Statens intäkter från samfundsskatten sjunker på motsvarande sätt.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Propositionen har behandlats vid delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

Samtidigt med denna proposition behandlas i riksdagen en regeringsproposition till riksdagen med förslag till ändring av 5 och 8 § i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken.

Samtidigt behandlas också en regeringsproposition till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i europeiska stadgan om loka självstyrelse (RP 15/2017 rd).

6 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 12 §, sådan den lyder i lag 655/2015, som följer:

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 68,65 procent och kommunernas utdelning 31,35 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 124 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 124 § 3 mom., sådant det lyder i lag 654/2015,
som följer:

124 §

Fastställande av skatten

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och
väglag enligt 18 § 3 mom. samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är
6,27 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 19 september 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

1.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 12 §, sådan den lyder i lag 655/2015, som följer:

Gällande lydelse

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 69,66 procent och kommunernas utdelning 30,34 procent.

Förslagen lydelse

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 68,65 procent och kommunernas utdelning 31,35 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 124 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 124 § 3 mom., sådant det lyder i lag 654/2015, som följer:

Gällande lydelse

124 §

Fastställande av skatten

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har

Förslagen lydelse

124 §

Fastställande av skatten

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag enligt 18 § 3 mom. samt allmän-

RP 112/2017 rd

Gällande lydelse

erhållit från en fastighet är 6,07 procent

Föreslagen lydelse

nyttiga samfund har erhållit från en fastighet
är 6,27 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .